

Finansdepartementet

Betänkandet SOU 2020:46 En gemensam angelägenhet (dnr IAF 2021/2)

Betänkandet innehåller både teori och politik för många områden där delar av individens livssituation behandlas ur angelägna perspektiv. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) har tagit del av förslagen och rekommendationerna i betänkandet. IAF har i uppdrag att bidra till en väl fungerande arbetsmarknad genom att granska trygghetssystemen arbetslöshetsförsäkringen, aktivitetsstödet, utvecklingsersättningen och etableringsersättningen och har avgränsat yttrandet till de delar som avser myndighetens verksamhetsområde.

Kapitel 18 Arbetsliv

Avsnitt 18.3.1 sid 636

IAF instämmer inte i förslaget om att utreda ändrade regler vid egen uppsägning. Nuvarande regelverk möjliggör att det vid en prövning i ett enskilt fall kan finnas omständigheter som utgör giltiga skäl för att undgå avstängning trots att den enskilde förorsakat sin egen arbetslöshet. IAF anser att sanktionssystemet även fortsättningsvis bör vara konstruerat så att det motverkar att sökande frivilligt försätter sig i arbetslöshet. IAF anser därför att tillämpningen av giltiga skäl fortsatt ska vara restriktiv för att värna om sanktionssystemets förutsägbarhet och för att säkerställa arbetslöshetsförsäkringens funktion som omställningsförsäkring.

Kapitel 25 Arbetsrelaterade trygghetssystem

Avsnitt 25.3.1 Sid 877

IAF instämmer i rekommendationen om att införa historiska inkomstuppgifter i både arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen eftersom en sådan harmonisering skulle underlätta för den sökande.

Avsnitt 25.3.1 Sid 880 och 882

IAF instämmer i förslaget om att införa en inkomstbaserad arbetslöshetsförsäkring. IAF har i ett tidigare remissvar¹ redogjort för sin bedömning och ställt sig bakom den utredningens förslag om att införandet av ett inkomstvillkor, som bygger på uppgifter som arbetslöshetskassorna inhämtar från månatliga arbetsgivardeklarationer med inkomstuppgifter på individnivå (månatliga arbetsgivardeklarationer) och som kommer in till Skatteverket, bör skapa goda förutsättningar för en betydligt snabbare handläggningstid för de flesta ärenden. Transparensen och därmed möjligheten för den enskilde att förutse det egna försäkringsskyddet vid arbetslöshet bör därför enligt IAF:s bedömning öka med en inkomstbaserad försäkring.

IAF instämmer i betänkandets rekommendation om att helt ersätta ett arbetsvillkor med ett inkomstvillkor. IAF hänvisar till mer utförliga kommentarer i tidigare remissvar². IAF vill ändå framhålla att det ur ett jämlikhetsperspektiv bör belysas att det vid en sådan förändring behöver beaktas hur inkomsten ska beräknas för att det inte ska få alltför negativa konsekvenser för redan ekonomiskt utsatta grupper.

Avsnitt 25.3.2 Sid 889

IAF instämmer i rekommendationen om att reglerna för försäkringarna i de olika försäkringssystemen i så stor utsträckning som bedöms lämpligt ska harmonisera med varandra, bland annat i frågan om lämpliga arbeten.

I detta ärende har generaldirektör Peter Ekborg beslutat. Patric Lindh har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också Michael Olsson, Maria Magnusson och Mathilda Toro Hartman deltagit. I den slutliga beredningen av ärendet har enhetscheferna Annelie Westman, Tomas Lindblad Wieslander och Jessica Idbrant deltagit.

Peter Ekborg
Generaldirektör

Patric Lindh
Utredare

¹ Remissvar: Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen, dnr IAF 2020/311.

² Remissvar: Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen, dnr IAF 2020/311.